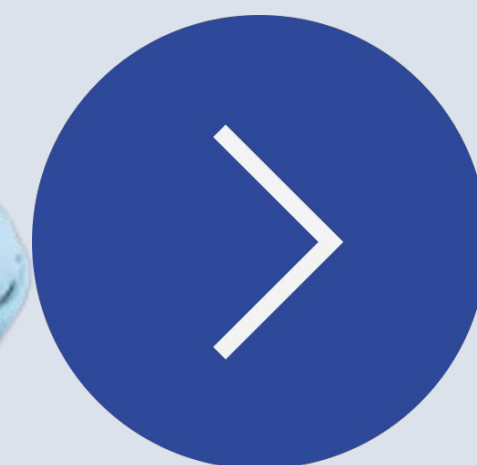

Практическо приложение на инструментите за
изкуствен интелект в хуманитарните науки

Създаване на съдържание, задвижвано от изкуствен интелект

Цели на обучението

Накратко

- Преподавателите по хуманитарни науки все по-често разработват мултимодални учебни материали (текстове, визуални елементи, аудио, интерактивни медии).
- Инструментите за изкуствен интелект могат да подпомогнат ефективното създаване на чернови, визуални материали и мултимедийни ресурси в голям мащаб.
- AI подпомага творчеството и продуктивността, но не замества човешкия опит, интерпретацията или педагогиката.
- Разбирането как и кога да се използва ИИ отговорно вече е основна компетентност на преподавателя.

Референтен номер на проекта:
2024-1-BG01-KA220-HED-000249185

Съфинансирано от
Европейския съюз

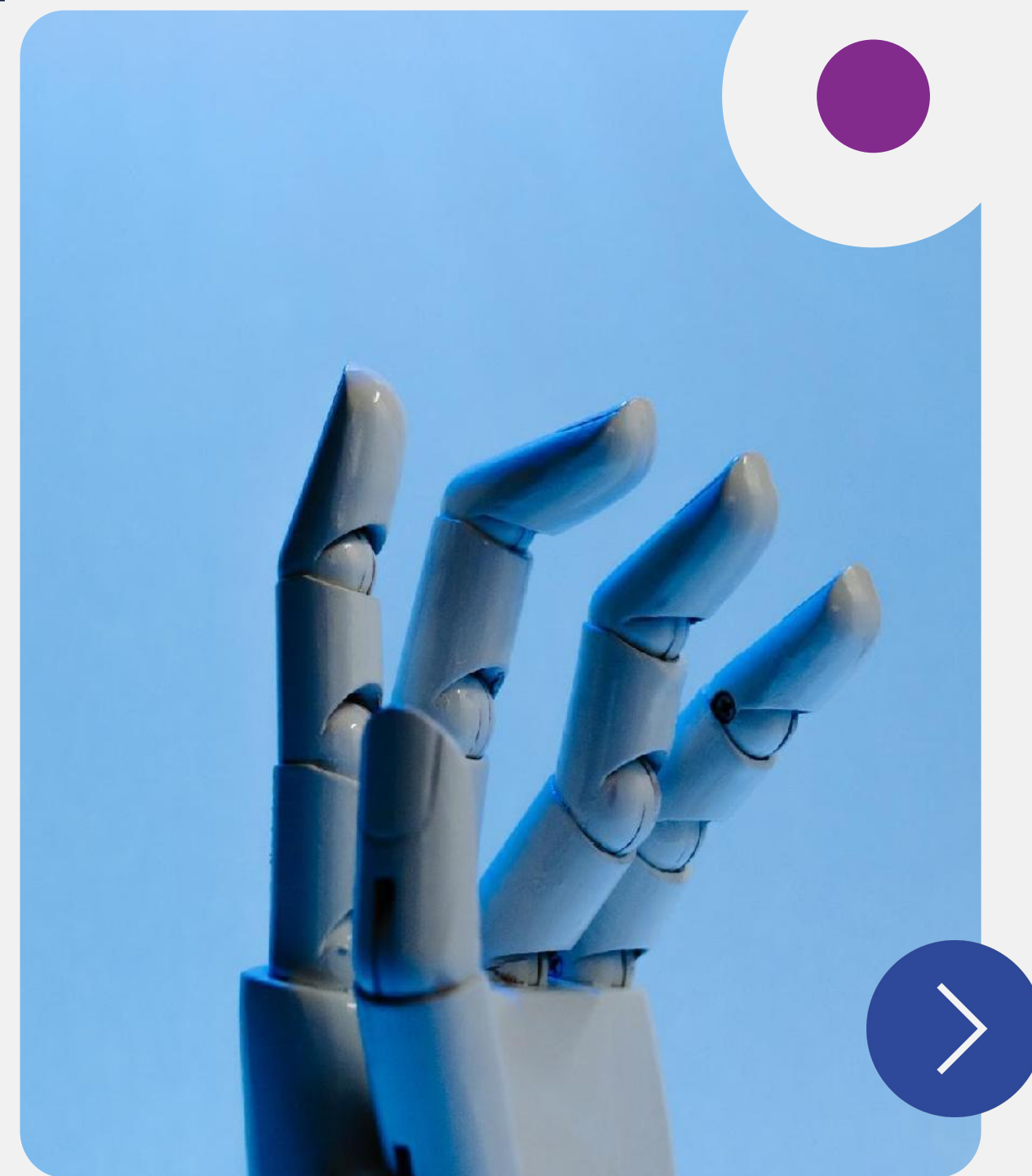
Учене с изкуствен интелект

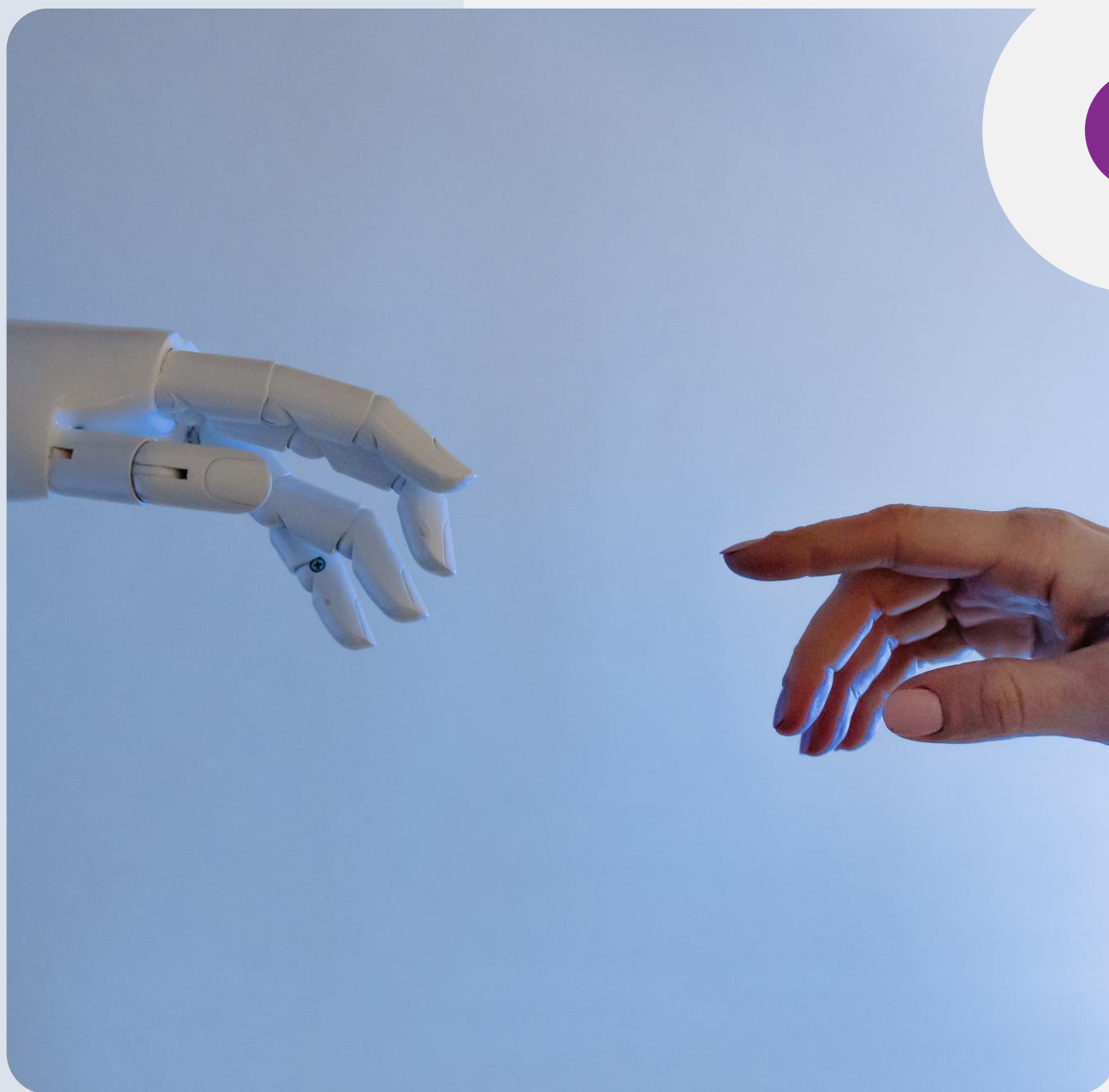
Ключови понятия

и дефиниции

ВОДИМ БЪДЕЩЕТО, ЕДНА ИНДУСТРИЯ СЛЕД ДРУГА.

- **Създаване на съдържание, задвижвано от ИИ** – Използване на ИИ системи за генериране или подпомагане на образователни материали.
- **Генеративни ИИ** – модели, които създават нов текст, изображения, аудио или видео въз основа на зададени подсказки.
- **Мултимодално съдържание** – Учебни ресурси, съчетаващи текст, визуални елементи, звук и интерактивност.
- **Човешки надзор** – Преглед от страна на преподавател, гарантиращ точност, етика и педагогическа стойност.

● ИИ В Академичното писане

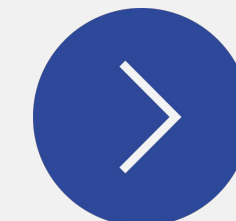
ПОДПОМАГАНЕ ПРИ СЪСТАВЯНЕТО НА АКАДЕМИЧНИ ТЕКСТОВЕ

Какво може да подпомогне ИИ:

- Създаване на лекционни бележки или конспекти.
- Обобщаване на сложни текстове.
- Създаване на тестове и теми за дискусия.
- Преформулиране на съдържание за различни нива.

Значение за хуманитарните науки:

- Опростява сложни теоретични текстове.
- Осигурява подкрепа за начинаещи ученици.
- Подпомага адаптирането на езика за включване на всички.

Създаване на визуални елементи и изображения

AI за изображения и графика

AI може да подпомага:

- Инфографики и диаграми.
- Исторически реконструкции.
- Концептуални карти и времеви линии.
- Визуални елементи за слайдове и илюстрации

В хуманитарните науки ИИ:

- Помага за визуализиране на абстрактни концепции.
- Оживява историческите или културните контексти.
- Повишава ангажираността и запаметяването.

ВАЖНО

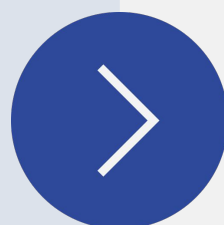
ИИ за **визуална ориентация**,
Хората за **интерпретация**

Подкрепа на работните процеси в преподаването

*ИИ КАТО ПРЕПОДАВАТЕЛСКИ АСИСТЕНТ ЧРЕЗ ПЛАНИРАНЕ И
ПРОДУКТИВНОСТ*

AI подпомага:

- Планиране на уроци и разработване на ресурси.
- Създаване на диференцирани версии на материалите.
- Генериране на формативни оценки.
- Бързо прототипиране на съдържание.

ВАЖНО

- AI подпомага **подготовката**, а НЕ **педагогическата преценка**.
- AI подпомага мисленето **заедно с** преподавателя, а НЕ мисли **вместо** него.

Подпомагане на Мултимедийното обучение и разказването на истории

**МУЛТИМЕДИЙНО ОБУЧЕНИЕ ЧРЕЗ АУДИО, ВИДЕО И ИНТЕРАКТИВНО
СЪДЪРЖАНИЕ**

Принос на изкуствения интелект:

- Генериране на сценарии за видеоклипове и подкасти.
- Автоматични субтитри и разказ.
- Интерактивни симулации.
- Формати за образователно разказване на истории.

Педагогическа стойност:

- Подкрепя разнообразни стилове на учене.
- Повишава ангажираността и достъпността.
- Насърчава творческото изразяване.

Рискове и Етични съображения

Специфични за хуманитарните науки проблеми:

- Загуба на автентичния глас.
- Однородни културни представи.
- Етично набавяне на творчески материал.

КЛЮЧОВИ ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА

Фактически
неточности
„Халюцинации“

ПРОИЗВОДСТВОТО НА
УБЕДИТЕЛНА, НО
НЕТОЧНА ИНФОРМАЦИЯ

Вградени
културни/езикови
предубеждения

ОТРАЖЕНИЕ НА СКРИТИ
ПРЕДРАЗСЪДЪЦИ ОТ
ДАННИТЕ ЗА ОБУЧЕНИЕ

Въпроси, свързани с
авторското право и
авторството

ПРОБЛЕМИ С ВЛАДЕЕНЕТО И
ОРИГИНАЛНОСТТА,
ВЪЗНИКВАЩИ ОТ
ГЕНЕРИРАНОТО
СЪДЪРЖАНИЕ

Прекомерна
зависимост

ОТСЛАБВАНЕ НА
НЕЗАВИСИМОТО МИСЛЕНЕ И
ТВОРЧЕСТВОТО ПОРАДИ
ИНТЕНЗИВНОТО ИЗПОЛЗВАНЕ
НА ИЗКУСТВЕН ИНТЕЛЕКТ

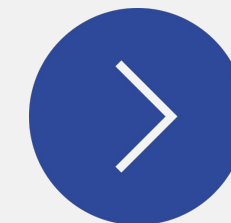
Най-добри практики и стратегии

- Използвайте изкуствен интелект за чернови, а не за окончателни резултати.
- Винаги проверявайте фактите и източниците.
- Адаптирайте резултатите към местния културен и дисциплинарен контекст.
- Поддържайте прозрачност относно използването на ИИ.
- Комбинирайте творчеството на ИИ с критичния преглед от страна на човека.
- Насърчавайте студентите да критикуват материалите, генерирани от ИИ.

Дискусия

СЪЗДАВАНЕ НА СЪДЪРЖАНИЕ, ЗАДВИЖВАНО ОТ ИИ, В ХИМАНИТАРНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

Инструментите за изкуствен интелект могат значително да подобрят ефективността, като подпомагат бързото създаване на резюмета, визуални материали и мултимедийни учебни ресурси. Чрез автоматизиране на рутинните задачи по подготовката, преподавателите могат да насочат времето и енергията си към дейности с по-висока стойност, като критични дискусии, обратна връзка и подкрепа на учениците (Holmes et al., 2022). В този смисъл изкуственият интелект има потенциал да действа като педагогически асистент, а не като заместител на човешкия опит.

Въпреки това, генеративните системи не разбират значението, контекста или културните нюанси. Вместо това те предсказват модели въз основа на обучителни данни, което може да доведе до фактически неточности, измислена информация или пристрастни представяния на хора, история и култури (Bender et al., 2021). Тези ограничения са особено значими в хуманитарните науки, където интерпретацията, перспективата и етичната чувствителност са в центъра на обучението.

Освен това прекомерното разчитане на материали, генерирани от ИИ, рискува да намали оригиналността и критичното ангажиране, като потенциално насърчава стандартизирани или хомогенизирани резултати, които липсват на автентичен научен глас. Образованието в хуманитарните науки зависи от творчеството, интерпретацията и рефлексивността – качества, които изискват човешка преценка и не могат да бъдат напълно автоматизирани (Luckin et al., 2016).

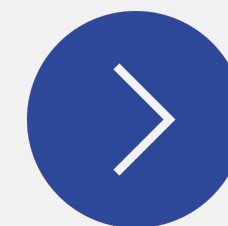
Следователно ИИ трябва да се позиционира като инструмент за сътрудничество, който подобрява преподавателската практика, като същевременно остава под внимателен човешки надзор. Отговорното използване включва проверка на точността, адаптиране на резултатите към контекста и поддържане на прозрачност относно начина, по който ИИ се използва в образователния дизайн.

Въпрос за дискусия:

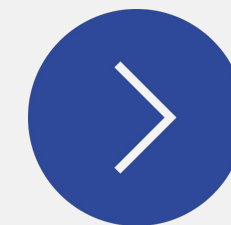
Как можем да използваме ИИ, за да подобрим творчеството, ефективността и приобщаването, без да компрометираме критичното мислене, автентичността и научната отговорност?

Интерактивно участие

Започнете тук

Библиография

Бендер, Е. М., Гебру, Т., Макмилан-Мейджър, А., & Шмичъл, С. (2021). За опасностите от стохастичните папагали: Могат ли езиковите модели да бъдат прекалено големи? В: Протоколи от конференцията на ACM за справедливост, отчетност и прозрачност 2021 (стр. 610–623). Асоциация за изчислителна техника. <https://doi.org/10.1145/3442188.3445922>

Холмс, У., Биалик, М., & Фадел, К. (2022). Изкуствен интелект в образованието: Обещания и последствия за преподаването и ученето. Център за преработване на учебни програми.

Лъкин, Р., Холмс, У., Грифитс, М. и Форсиер, Л. Б. (2016). Разгърнатата интелигентност: Аргумент за ИИ в образованието. Pearson Education.

„Изкуственият интелект не е толкова умен,
колкото си мислите, но ще бъде по-умен,
отколкото очаквате.“

ДЖЕФРИ ХИНТЪН

Партньорството:

<https://trustai.unibit.bg/>

Проект „Trust AI“

Съфинансирано от Европейския съюз. Изразените възгледи и мнения обаче принадлежат изцяло на техния (ите) автор(и) и не отразяват непременно възгледите и мненията на Европейския съюз или на Европейската изпълнителна агенция за образование и култура (EACEA). За тях не носи отговорност нито Европейският съюз, нито EACEA. Референтен номер на проекта: 2024-1-BG01-KA220-HED-000249185

Съфинансирано от
Европейския съюз

